

Handläggare
Charlotte Persson
Charlotte.Persson@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Samråd enligt kap 6 miljöbalken avseende planerat kraftledningsprojekt Flemingsberg-Ekudden – svar på remiss från Vattenfall Eldistribution AB

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Bifogad skrivelse till kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande, daterat den 16 september 2019, bilaga 1, överlämnas till Vattenfall Eldistribution AB som Huddinge kommuns yttrande över Samråd enligt kap 6 miljöbalken avseende planerat kraftledningsprojekt Flemingsberg-Ekudden.

Sammanfattning

Stockholmsregionen växer och kapacitetsläget i elnätet är ansträngt med risk för effektbrist. Vattenfall Eldistribution AB planerar att möta kapacitetsbehovet genom att omvandla regionnätet från 70 kV till 130 kV med uttag från stamnätets 400 kV fördelningsstationer. Det innebär att de behöver bygga om befintliga anläggningar (ledningar och stationer) inom regionnätet.

Vattenfall Eldistribution AB avser därför att söka nätkoncession för linje (tillstånd) för nya 130 kV kraftledningar mellan Flemingsberg och Ekudden i Huddinge och Haninge kommuner. Redan idag finns en 70 kv luftledning som går mellan Flemingsberg och Lissma. Ledningen planeras att ersättas med en ny dubbel 130 kV ledning. Dessutom planeras för en ny 130 kV ledning mellan Lissma och Ekudden.

En god elförsörjning är avgörande för att Huddinge ska kunna fortsätta att växa och Huddinge kommun är därmed positiv till att Vattenfall Eldistribution nu arbetar för att öka kapaciteten. Enligt Huddinge kommuns gällande översiktsplan är det ett övergripande mål att befintliga kraftledningar på sikt ska grävas ned. Kommunen ser det som positivt att kabeln markförläggs genom Flemingsbergsdalen men ser samtidigt stora behov av gemensam fortsatt planering och samordning av genomförandet.

Planerna för den övriga sträckan som löper genom flera av kommunens naturreservat planerar Vattenfall Eldistribution AB att dra parallellt med befintlig 70 kV luftledning. Det innebär att man behöver brädda den nuvarande

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn 08-535 300 00
Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

kraftledningsgatan. Med den nya ledningen på plats kommer den gamla att tas bort och då kommer förhoppningsvis kraftledningsgatan återigen att kunna smalnas av genom återskogning.

När det gäller den nya sträckan mellan Lissma och Ekudden förordar Huddinge kommun huvudalternativet, det vill säga att utnyttja Svenska Kraftnäts redan befintliga ledningssträckning.

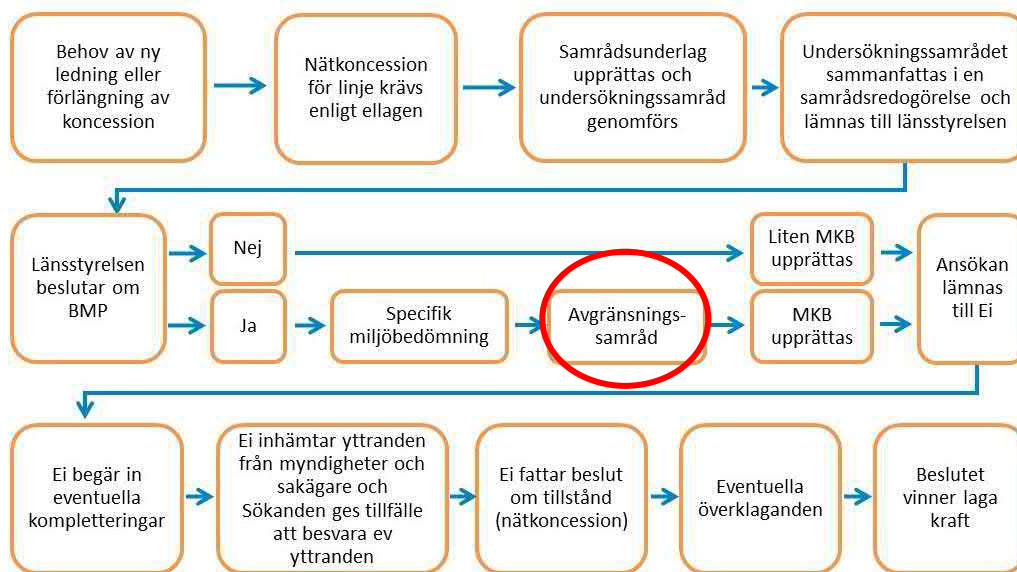
Huddinge kommun vill uppmärksamma Vattenfall Eldistribution AB på att det finns ett flertal arrenden och markupplåtelser inom sträckningsområdet.

Avtalsmotparterna måste informeras inför genomförandet vilket är Vattenfall Eldistribution AB:s ansvar. Kommunen utgår ifrån att Trafikverket yttrar sig avseende påverkan på pågående planering kring Tvärförbindelse Södertörn.

Beskrivning av ärendet

Vattenfall Eldistribution AB har bjudit in Huddinge kommun till ett avgränsningssamråd avseende planerade kraftledningar mellan Flemingsberg och Ekudden enligt 6§ miljöbalken. Anledningen är att Stockholmsregionen växer och kapacitetsläget i elnätet är ansträngt med risk för effektbrist.

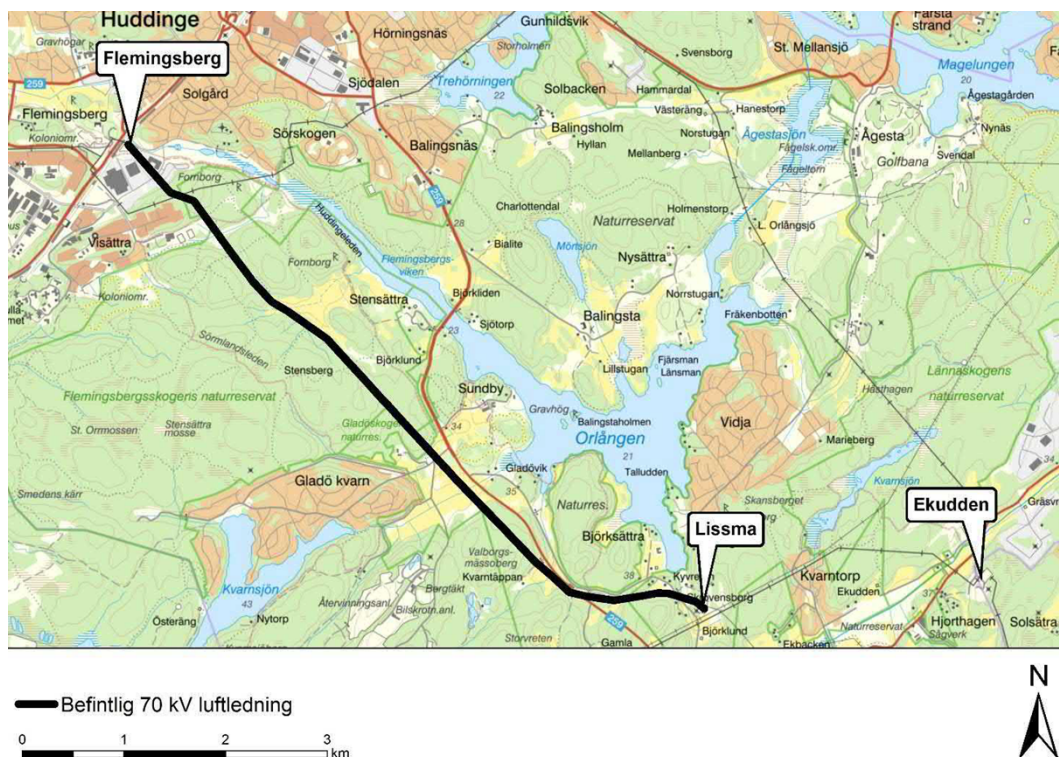
För att få utöka kapaciteten behöver Vattenfall Eldistribution AB söka tillstånd (koncession) i det här fallet för sträckan mellan Flemingsberg och Ekudden. Åtgärden anses ha betydande miljöpåverkan (BMP) och därmed behöver en miljökonsekvensbedömning (MKB) upprättas. Innan en MKB behöver man bestämma sig för vad den ska omfatta, det görs i avgränsningssamrådet vilket är där vi befinner oss i beslutsprocessen nu, se röd ring i figur 1 nedan. Efter avgränsningssamrådet görs en samrådsredogörelse och därefter en MKB som sedan blir en bilaga till Vattenfall Energidistribution AB ansökan om koncession hos Energimarknadsinspektionen (Ei). I samband med att de söker tillstånd hos Ei får Huddinge kommun möjlighet att yttra sig igen. Därefter fattar Ei beslut. Se figur 1 nedan.

Figur 1. Tillståndsprocessen

Vattenfall Eldistribution AB planerar att möta det ökade kapacitetsbehovet genom att omvandla regionnätet från 70 kV till 130 kV med uttag från stamnätets 400 kV fördelningsstationer. Det innebär att de behöver bygga om befintliga anläggningar (ledningarna och stationer) inom regionnätet för sträckan Flemingsberg-Lissma. Den inledande sträckan från Flemingsberg planeras som markförlagd kabel medan de i övrigt är luftledningar. Dessutom planeras för en ny 130 kV ledning mellan Lissma och Ekudden och för den finns tre alternativa sträckningar, se figur 2 nedan.

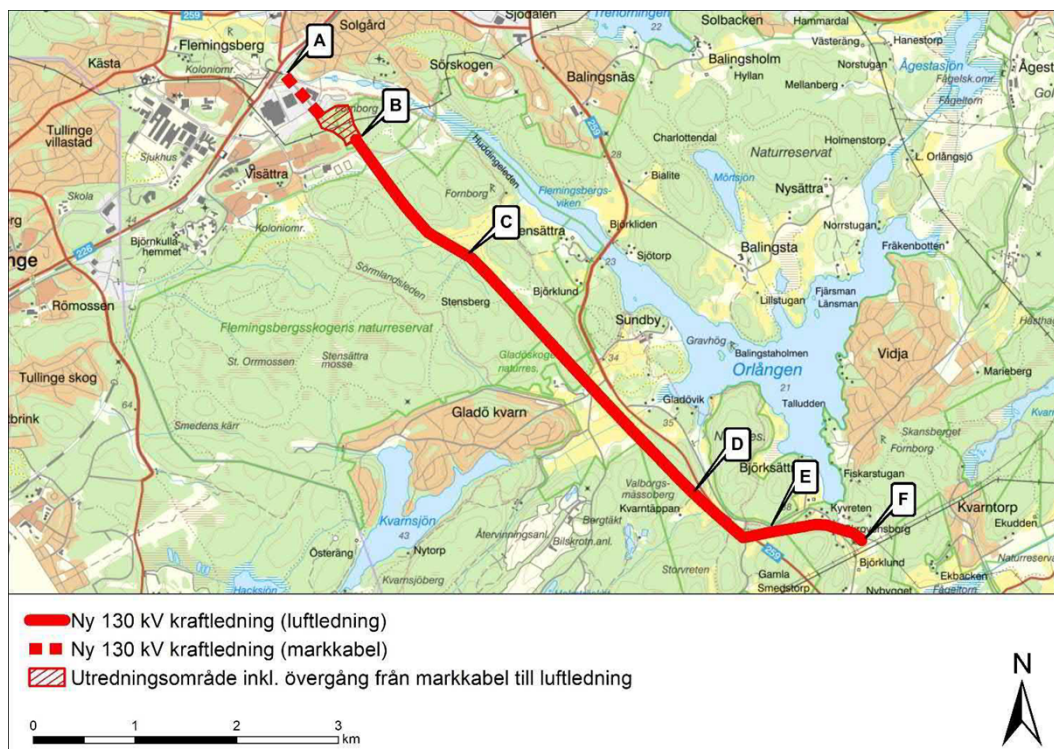

Figur 2. Översiktskarta

Förvaltningens synpunkter

En god elförsörjning är avgörande för att kommunen ska kunna fortsätta att växa och därför ser Huddinge positivt på att Vattenfall Eldistribution AB nu planerar för åtgärder för att öka kapaciteten i elnätet. Enligt Huddinge kommuns gällande översiktsplan är ett övergripande mål att befintliga kraftledningar på sikt ska grävas ned. Detta på grund av att man vill minska de elektromagnetiska fältens påverkan.

Avgränsningssamrådet är indelat i olika delsträckor där den första behandlar den befintliga ledningen och den andra den nya sträckan mellan Lissma och Ekudden.

Figur 3. Sträckan mellan Flemingsberg och Lissma

Delsträcka 1 (A-B) Flemingsberg

Flemingsberg är utpekad som regional stadskärna i den regionala utvecklingsplanen RUFS. I samarbete med Botkyrka och regionen har Huddinge tagit fram ett utvecklingsprogram för stadskärnan och arbetet med en utvecklingsplan som beskriver hela stadskärnan utveckling är under framtagande. Som ett led i att nå vision och mål i utvecklingsprogrammet Flemingsberg 2050 tecknade kommunen 2018 ett avtal med ett konsortium av flera fastighetsaktörer om att utveckla centrala Flemingsberg till ett ledande internationellt affärsdistrikt, Stockholm South Business District. Förhoppningen är att satsningen ska göra Flemingsberg till ett självklart etableringsval.

Under 2019 har kommunen tillsammans med konsortiet och fastighetsägare i Flemingsbergsdalen tagit fram ett förslag på planprogram för hela Flemingsbergsdalen.

Centrala Flemingsbergs (stadsdelen) ungefärliga utbredning markerat med röd linje

Förslaget innebär att ett nytt samlande stadscentrum skapas i Flemingsbergsdalen. Stadscentrum planeras att bli en urban och levande stadsmiljö med ca 35 000 arbetstillfällen, högre utbildning, service, hotell, konferens, upplevelser och över 5000 nya bostäder. Planprogrammet kommer att skickas ut på samråd i oktober 2019 och beräknas att godkännas i kommunfullmäktige i april 2020. De första detaljplanerna beräknas att påbörjas omedelbart därefter och den första bebyggelsen kan komma att stå på plats år 2023.

Visionsbild över Flemingsberg

Kommunen och Vattenfall Eldistribution AB har i tidig dialog fört samtal kring sträckan genom Flemingsbergsdalen. Kommunen ser det som mycket positivt och avgörande att den planerade ledningssträckan genom Flemingsbergsdalen och planprogrammets område markförläggs i enlighet med förslaget för att kommunens planer ska kunna fortgå.

För den del av sträckan inom område A-B, där exakt sträcka inte kunnat bestämmas, är det oerhört viktigt att kommunen och Vattenfall Eldistribution AB fortsätter att föra samtal och dialog för att hitta en gemensam syn på lämplig sträckning. Frågor kommunen anser behöver studeras gemensamt är bland annat hur markförlagd kabel går i Visättraslätten samt var markkabeln övergår till luftledning. Detta behöver studeras både utifrån kommunens planer och en bra ledningsdragning för Vattenfall Eldistribution AB.

Risker och behov av fortsatt dialog

I samrådsunderlaget har Vattenfall Eldistribution AB beskrivit hur en markkabel tekniskt utförs och kommunen kan se flera potentiella risker med detta som vi önskar ha en fortsatt dialog om:

1. Utmed Jonvägen finns pågående verksamheter inom logistik. Det är viktigt att det även fortsättningsvis går att komma till och från dessa fastigheter.
2. Tvärförbindelse Södertörns planerade projektstart är 2021. Trafikverket planerar för att frakta ut en stor mängd berg från tunneln under Flemingsberg genom Flemingsberg, utmed Regulatorvägen.
3. Kommunen kommer att påbörja planarbete med en ny trafikanslutning i Flemingsbergsledens förlängning över järnvägen och som ansluter i Jonvägen. Flemingsbro är en mycket viktig pusselbit för logistiken in och ut genom dalen, både för kommunen och Trafikverket när exploateringen börjar. Önskvärd tidplan är att Flemingsbro finns på plats 2023. Jonvägen kommer därmed att bli oerhört viktig i framtida infrastruktur och det är önskvärt att Vattenfall Eldistribution AB:s planerade markförläggning kan ske samordnat med detta arbete.
4. Inom fastigheten Regulatorn 1 kommer kommunen att påbörja en detaljplan för en utökning av verksamheter inom kort. Detaljplanen kommer inte direkt att påverka ledningssträckan, men det kommer att ske anläggningsarbeten på fastigheten troligen mellan åren 2021 och 2022.
5. Den nya stadsdelen som ska byggas i Flemingsberg kommer att behöva annan teknisk infrastruktur som behöver samordnas med Vattenfall Eldistribution AB:s ledningar. Var inom vägbanan och på vilket djup behöver samordnas så att framtida ledningsförläggning inte hindras. Kommunen planerar även för en ombyggnation av Jonvägens gatusektion.
6. Regulatorvägen planeras som en boulevard för att möjliggöra för en framtida spårvägsdragning av Spårväg syd vilket kan komma att påverka ledningar som ska korsa Regulatorvägen.

Både stat, kommun och privata exploatörer har intressen inom samma område som Vattenfall Eldistribution AB planerar att markförlägga sina ledningar.

Utbyggnadsplaner kan komma att påbörjas på flera ställen under 2021 och en gemensam samordning är därför väldigt viktig för att samtliga projekt ska kunna genomföras.

Felaktigheter i samrådsunderlaget

Kommunen har noterat några felaktigheter i samrådsunderlaget. Under avsnitt 4 "Förutsättningar" står det att området idag är planlagt för industri, handel, verksamheter och bostäder. Kommunen uppmärksammar Vattenfall Eldistribution AB på att det även finns en detaljplan som medger skola i Flemingsbergsdalen.

En annan uppgift är under avsnitt 4.5 "Boendemiljö". Där står det att Engelska skolan planeras att flytta. Detta stämmer inte. Skolans placering har bedömts som mycket god i den framtida stadsdelen och kommunen ser positivt på att verksamheten blir kvar. I skolans närhet kommer ytterligare skolor för stadsdelen att föreslås i planprogrammet.

Under punkt 4.6 har Vattenfall Eldistribution AB beskrivit påverkan av elektromagnetiska fält. I texten är det utförligt skrivet om dessa fält vid luftledning. Kommunen ser det önskvärt att det stycket också tydligare avskriver eventuella risker och påverkan av elektromagnetiska fält om kabeln markförkläggas.

Delsträcka B-F (Naturreservaten)

Längs delsträckan planerar Vattenfall att anlägga en ny ledning parallellt med och på östra sidan om den befintliga ledningen. Ledningarna går genom Flemingsbergsskogens-, Gladöskogens- och Orlångens naturreservat. När den nya ledningen ska fram kommer man behöva brädda befintlig kraftledningsgata. Med den nya ledningen på plats kommer den gamla att tas bort och då kommer förhoppningsvis kraftledningsgatan kunna smalnas genom återskogning. Det är ofta så att den största påverkan av luftledningar är i uppförandeskedet eller då dessa raseras. Detta beror på avverkning av träd inom ledningsgatan, uppförande av arbetsvägar med mera. Även stolpplatserna är av vikt vid bedömningen av påverkan från uppförandet. Där ledningen går igenom skyddade områden är det troligt att dispens eller tillstånd krävs för arbetsvägar och eventuella tillfälliga arbetsområden. Det är Bygglövs- och tillsynsnämnden i Huddinge kommun som är tillsynsmyndighet för skyddade områden.

Samråd med naturreservatens förvaltning ska ske i god tid inför planering av arbetsvägar, arbetsområden och avverkning av träd inom framtida ledningsgata.

Vattenfall Eldistribution AB beskriver översiktligt att det finns olika alternativ för hur kraftledningen kan utformas, med enbent stålstolpe eller portalstolpe. Portalstolpen kräver att mer skog röjs undan. Vattenfall konstaterar att portalstolpen endast kommer att användas "efter en sammanvägning av alla miljöaspekter". Huddinge kommun anser att det är viktigt att i så hög utsträckning som möjligt förhindra intrång i fastigheter och natur. Det är också viktigt att

spännvidder mellan stolpar tas ut i största möjliga mån för att på så sätt minimera antalet nya stolpar på fastigheter och i skog och på öppna fält. Det påverkar förändringen i landskapsbilden så lite som möjligt.

Flera värdefulla naturmiljöer redovisas i underlaget. Några värdefulla naturmiljöer som kommunen saknar i redovisningen är Risselkärr i Visättradalgången (här ingår även den sträckan från "utredningsområdet", söder om nyckelbiotop NB1 för markförlagd kabel inom naturreservatet), Oxhagen och naturbetesmarkerna söderut till Gladö ridstall. Dessa naturmiljöer är mycket känsliga för körskador, kompaktering eller annan fysisk påverkan som kan ske i uppförandeskedet och vid raseringen av befintlig 70 kV luftledning.

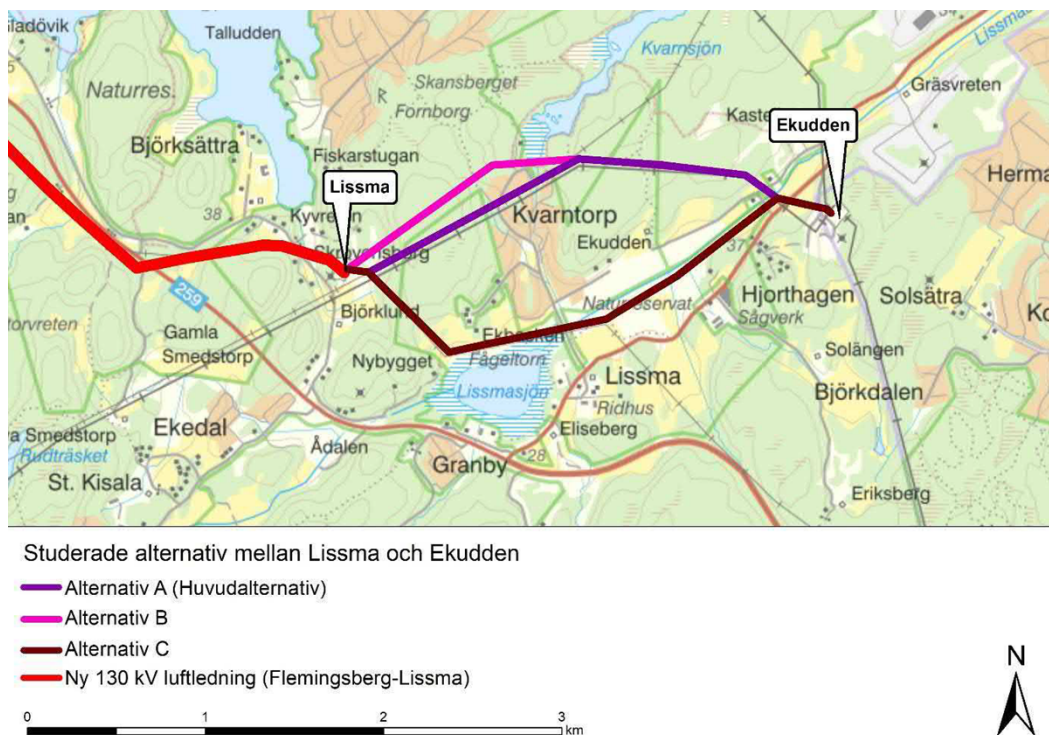
När det blir dags för genomförande önskar Huddinge kommun att Vattenfall Eldistribution AB för en nära dialog med de inom kommunen som är ansvariga för skötsel av naturreservaten i syfte att minimera skada. Där ledningen går genom skyddade områden är det troligt att dispens eller tillstånd krävs för arbetsvägar och eventuella tillfälliga arbetsområden.

Samordning med planering av Tvärförbindelse Södertörn

Vattenfall Eldistribution AB skriver att de har haft samråd med Trafikverket angående passager för kraftledningen för den planerade Tvärförbindelse Södertörn. I nära anslutning till planerad kraftledning pågår ett planarbete för Tvärförbindelse Södertörn i Solgård i angränsning till Flemingsberg. Huddinge kommun utgår ifrån att Trafikverket yttrar sig avseende påverkan på pågående planering kring Tvärförbindelse Södertörn.

Sträckan Lissma-Ekudden

Fågelvägen är avståndet mellan transformatorstationerna Lissma och Ekudden cirka 2,7 kilometer. För att anlägga en ny 130 kV kraftledning har Vattenfall identifierat tre alternativa dragningar, se nedan.

Figur 4. Alternativ för anslutning till transformatorstation Ekudden

Sträckningen Lissma – Ekudden, alternativ A (huvudalternativet) berör bebyggelsen i Kvarntorp. Huddinge kommun anser att alternativ A (huvudalternativ) är att föredra då den nyttjar redan befintlig infrastruktur. Översiktsplanen anger Kvarntorp som ett omvandlingsområde. Området finns också med i va-programmet men med låg prioritet vilket betyder att en omvandling ligger långt fram i tiden. Ledningen föreslås hängas i Svenska Kraftnätets redan befintliga stolpar på större delen av sträckan vilket innebär mindre påverkan på landskapsbilden än de andra två alternativen. Dock går den även här genom naturreservat. I det fortsatta arbetet bör det redovisas vilken påverkan en ökning med 130 kV medför för berörda fastigheter i Kvarntorp (gäller även vid Kyvreten och Skrovensborg där det finns bebyggelse).

I Kvarntorp berör den nya kraftledningen detaljplan för Byggnadsplan Lissma 4:111, 4:113 och 4:117, Trångsund med akt-nummer 0126k-146. Läggs kraftledningen i befintlig kraftledningsgata medför det inget intrång i befintlig detaljplan. Elektromagnetisk strålning till omgivande bebyggelse ska beaktas. Avseende Ändring av byggnadsplaner för Lissma-Kvarntorp med akt-numer 0126K-13852 berörs inte dessa ändringar av kraftledningen om den placeras i befintlig kraftledningsgata.

Elektromagnetiska fält

Huddinge kommun utgår från att Vattenfall strävar efter att utforma och placera nya kraftledningar och elektriska anläggningar så att exponering för magnetfält begränsas och därmed följer myndigheternas rekommenderade försiktighetsprincip. Kommunens generella hållning för platser för stadigvarande

vistelse är att strålningen från kraftledning eller andra elektriska anläggningar inte ska överstiga 0,4 mikrotelsa.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

För genomförande kommer Vattenfall Eldistribution AB förmodligen att behöva ledningsrätt där Huddinge kommun är sakägare. De ekonomiska konsekvenserna är beroende av vilka av de alternativa sträckningarna som slutligen väljs.

Camilla Broo
Kommundirektör

Helené Hill
Samhällsbyggnadsdirektör

Charlotte Persson
Sektionschef strategiska sektionen

Bilagor

- Bilaga 1. Yttrande
- Bilaga 2. Samrådshandlingar från Vattenfall Eldistribution AB

Beslutet delges

Vattenfall Eldistribution AB